

„Коа отиде Руската войска на Св. Стефан, и той (Илю войвода Б. Р.) отиде и го посакал турцкѣио цар да го види, коі ie . тоі Илиіа воівода, што шетал 30 год. и да не може да се вати или да се отепа. Видуаікѣио царо, му дал една звезда и една сабѣа бакшиш“.

Дзѣдо Марко Цзѣпенковъ.

Прѣди петдесетъ години селото Берово бѣше едно отъ най-богатитѣ и най-красиви села въ Малешевско. Въ водитѣ и сѣнкитѣ, въ полята и горитѣ се крияха това богатство и тая красота, защото богатството на българското село е въ плодородната нива и въ гѣстата гора, съ които само се гордѣе Българина; пѣкъ красотата му е въ бистрата вода и балканския въздухъ, които го правятъ червендалестъ и смѣлѣ. И горди хубавци бѣха Беровци, съ благородство и смѣлостъ се славѣха тѣ.

На врѣхъ Илинъ день въ 1850 година Кара Илија —прочутъ младъ пеливанинъ по цѣло Малешевско— жнеше съ булката си Ирина—майка на първа рожба —, съ братчето си Станко и съ старата си вдовица майка, на голѣмата тѣхна нива надъ село, туку подъ гората, откждѣто далечъ въ хоризонта се разтилаха наржбенитѣ тъмносини вършини на Иринъ Пиринъ. По обѣдъ младата булка Ирина прѣхвърли сѣрна прѣзъ щия и, загорѣла отъ потъ и прахъ, отърча подъ старата круша срѣдъ нивата, кждѣто ечеше пискливия гласецъ на пелиначето ѝ, положено на люлка подъ сѣнката. Тя го взе изъ люлката, разкри прѣдъ ясното и чисто божие небе буйнитѣ си гърди и —мѣничката главица на дѣтенцето се скри въ млѣчната майчина грждъ. Слѣдъ малко при булката дойдоха изморената